

Julia Sirén, biträdande utredare
Tel. 018-25580

Företag 2019:1
22.5.2019

Jouko Kinnunen, forskningschef
Tel. 018-25494

Bokslutsstatistik för företag 2016–2017

Den totala omsättningen för de företag som ingår i undersökningen har ökat med 0,7 procent under år 2017, från ca 2 212 miljoner till 2 227 miljoner.

Rörelseresultatet ökade med ca 4 procent, från ca 127 miljoner euro till ca 132 miljoner euro. Räkenskapsperiodens vinst minskade i sin tur med ca 3 procent mellan år 2016 och 2017, från ca 112 miljoner euro till 108 miljoner euro.

Företagens totala rörelseintäkter (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) var 2017 ca 2 300 miljoner euro. Av dessa användes 94 procent för att täcka rörelsekostnader av olika slag. Material och tjänster var den största kostnadsposten, ca 1 065 miljoner euro, och motsvarade 46 procent av rörelseintäkterna. Personalkostnader uppgick till ca 434 miljoner euro (18,9 procent av rörelseintäkterna). Av- och nedskrivningar motsvarade sammanlagt ca 105 miljoner euro (4,5 procent). Övriga rörelsekostnader uppgick till ca 565 miljoner euro (24,5 procent). Rörelseresultatet motsvarade således ca 5,7 procent av de totala rörelseintäkterna.

Bästa lönsamheten finns inom branscherna företagstjänster och tillverkningsindustrin. De flesta lönsamhetsindikatorer visar att detaljhandeln har sämst lönsamhet av de branscher som granskats i denna statistik, men lönsamheten för branschen som helhet kan ändå anses vara nöjaktig. De betalda direkta skatterna har hållits på en någorlunda oförändrad nivå mellan år 2016 och år 2017. Personalkostnadernas andel av omsättningen var klart högst i hotell- och restaurangbranschen samt branscherna företags- och personliga tjänster. Sett till helheten kan lönsamheten inom den åländska ekonomin betraktas som tillfredsställande.

Bäst soliditet har branschen företagstjänster, men även branscherna sjötransport, övrig transport, bygg och tillverkningsindustrin har god soliditet. Hotell- och restaurangbranschen har klart sämre soliditet än övriga branscher. Sett över hela ekonomin är de åländska bolagens kapitalstruktur stark med en hög andel eget kapital. Bäst likviditet har företagstjänster, men även branscherna partihandel och sjötransport uppvisar starka siffror.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Tabellförteckning.....	3
Figurförteckning.....	4
Beskrivning av statistiken	5
Företagens resultaträkning under åren 2001-2017	6
Företagens balansräkning under åren 2001-2017.....	9
Tillverkningsindustrin visar på god lönsamhet.....	10
Byggbranschen har god soliditet.....	13
Handeln uppvisar svagare lönsamhet och minskad omsättning	16
Minskat rörelseresultat för sjötransportbranschen.....	20
Soliditeten förstärktes för hotell- och restaurangbranschen.....	24
Företagstjänsterna ökade sin omsättning.....	27

Tabellförteckning

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2017	6
Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2017	9
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning.....	11
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal	12
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning	14
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal	14
Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning.....	17
Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning.....	18
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal	19
Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal	19
Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar	21
Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning	22
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal.....	23
Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal.....	23
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning	25
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen	26
Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning	28
Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning.....	29
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal.....	30
Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal	30

Figurförteckning

Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2017 (miljoner euro).....	7
Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2017	7
Figur 3: Branschernas andel av rörelseresultatet år 2017	8
Figur 4: Rörelseintäkternas fördelning på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017	8
Figur 5: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal	12
Figur 6: Tillverkningsindustrins rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017...12	
Figur 7: Byggbranschens resultatnyckeltal.....	15
Figur 8: Byggbranschens rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017	15
Figur 9: Handels resultatnyckeltal 2016-2017	19
Figur 10: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2016–2017	23
Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal.....	26
Figur 12: Hotell- och restaurangbranschens rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017	26
Figur 13: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2016-2017.....	30

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2017 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2017 – 31.12.2017. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2017 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebranschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur. Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2017 är 971, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmansföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktiebolag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. T.ex. enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002–2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (Bilaga 2 till detta meddelande). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<https://www.asub.ax/sv/statistik/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför de reella ökningarna från år till år är något lägre än den uppgivna medan de reella minskningarna är något högre. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2016-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2017-års uppgifter inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Företagens resultaträkning under åren 2001-2017

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 0,7 procent från år 2016 till år 2017, från ca 2 212 miljoner till 2 227 miljoner. Samtidigt minskade *räkenskapsperiodens resultat* med 3 procent, från ca 112 miljoner euro till 108 miljoner euro. Däremot ökade *rörelseresultatet* år 2017, med ca 5,3 miljoner (4,2 procent). Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001–2017 redovisas i *Tabell 1* med löpande priser:

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2017

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
2014	2 173,6	-417,3	108,8	-2,8	-15,7	128,8
2015	2 188,0	-424,5	127,9	40,7	-21,6	147,4
2016	2 211,8	-430,3	126,5	12,7	-23,7	111,6
2017	2 226,6	-433,6	131,8	18,8	-25,0	108,3
Årsförändring, procent						
2001–2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002–2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003–2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004–2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005–2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006–2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007–2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008–2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009–2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010–2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011–2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012–2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8
2013–2014	0,7	6,3	-8,1	-60,6 **	-1,1	7,2
2014–2015	0,7	1,7	17,6	-1554,3 **	37,3	14,5
2015–2016	1,1	1,4	-1,1	-68,7	9,9	-24,3
2016–2017	0,7	0,8	4,2	47,4	5,4	-3,0

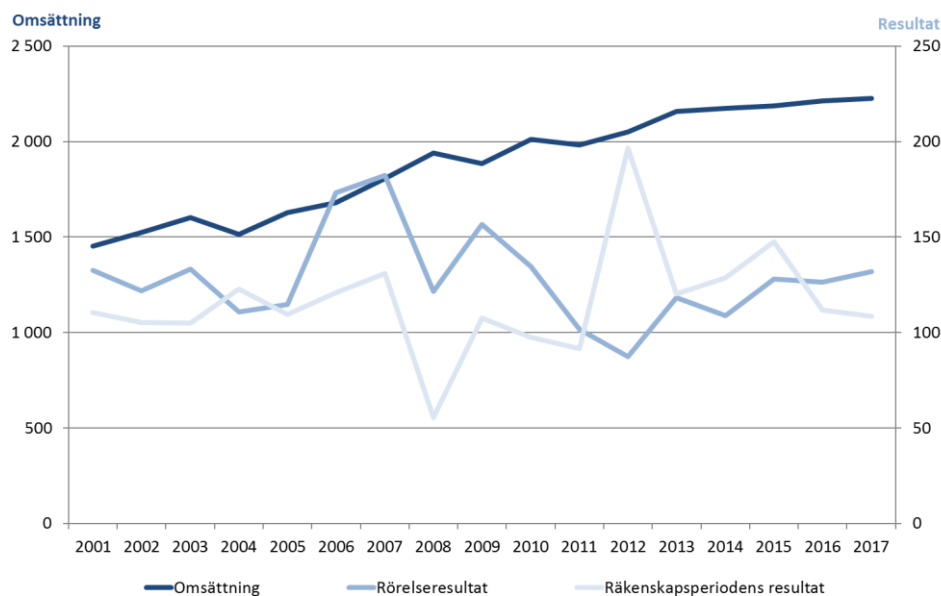
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* precis som året före hade en svag tillväxt under 2017 (0,8 procent). Posten *finansiella intäkter och kostnader* ökade år 2017 efter att ha varit lite lägre år 2016. De betalda *direkta skatterna* ökade för tredje året i rad.

Figur 1 illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform: en fortsatt försiktig tillväxt av omsättningen följs åt av en liten ökning av rörelseresultatet och en minskning av räkenskapsperiodens resultat. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2017 (miljoner euro)

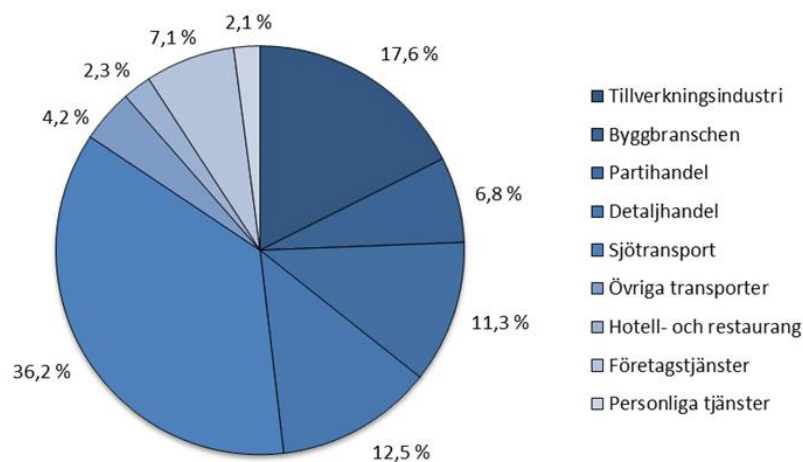

Sjötransportbranschen är den största branschen sett till omsättning

Sett till omsättningen är sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2017 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 36,2 procent), andra relativt stora branscher är *tillverkningsindustri* (ca 17,6 procent), *partihandel* (ca 11,3 procent) samt *detaljhandel* (ca 12,5 procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i

Figur 2.

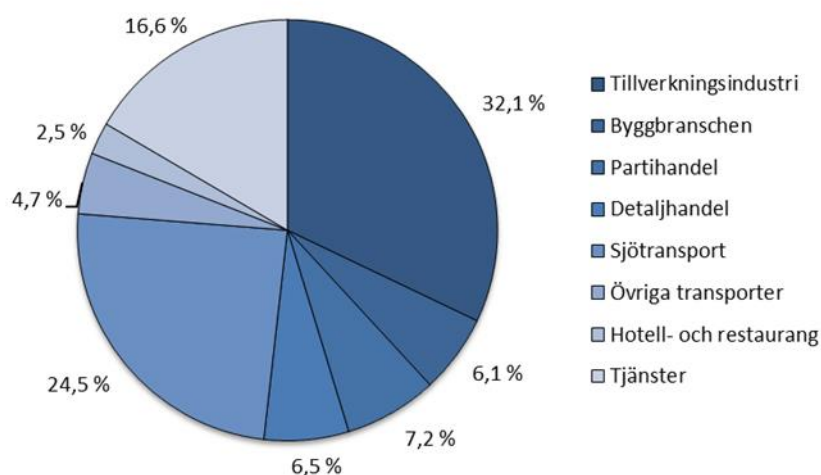
Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2017

I Figur 3 syns tydligt att tillverkningsindustrin hade den största andelen av rörelseresultatet med ca 32,1 % (26,9 procent 2016), följt av sjötransport som hade ca 24,5 procent (ca 36 procent 2016), tjänstebanschererna som hade ca 16,6 procent (ca 8,9 procent 2016) och

partihandeln som hade 7,2 procent (7,2 procent 2016). Enskilda kostnadsposter inom sjötransport resulterar i en minskad andel för branschen av det totala rörelseresultatet år 2017. Branschernas fördelning av det totala rörelseresultatet illustreras i *Figur 3*. *Företagstjänster* och *personliga tjänster* är här hopslagna till branschen *tjänster*.

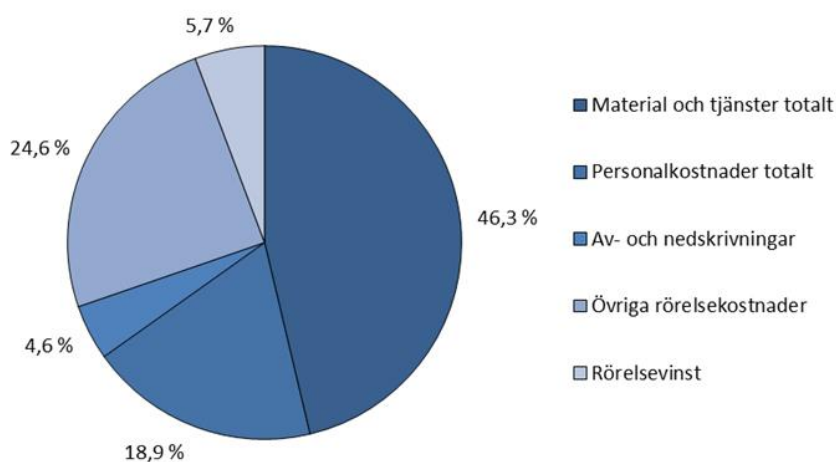
Figur 3: Branschernas andel av rörelseresultatet år 2017

Fördelning av rörelsekostnader för alla företag

År 2017 hade företagen totala rörelseintäkter (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) på ca 2 300 miljoner euro. Som framgår av *Figur 4* användes 94,3 procent av intäkterna för att täcka rörelsekostnader av olika slag. Material och tjänster var den största kostnadsposten, ca 1 060 miljoner euro, vilket motsvarade 46,3 procent av rörelseintäkterna. Personalkostnader uppgick till ca 430 miljoner euro (18,9 procent). Av- och nedskrivningar motsvarade sammanlagt ca 105 miljoner euro (4,6 procent). Övriga rörelsekostnader uppgick till ca 560 miljoner euro (24,6 procent). Totalt uppgick rörelsekostnaderna till ca 2 170 miljoner euro, vilket ger ett rörelseresultat på ca 132 miljoner euro (5,7 procent av rörelseintäkterna).

Figur 4: Företagens fördelning av rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017

Företagens balansräkning under åren 2001-2017

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001–2017. *Balansomslutningen* har växt de flesta åren sedan millennieskiftet medan de två senaste år har balansomslutningen minskat en aning. År 2017 minskade balansomslutningen med ca 50 miljoner euro (1,8 procent). Fordringarna minskade med 4,8 procent och de *materiella tillgångarna* minskade med 9,7 procent. Det egna kapitalet minskade med 1,6 procent medan det främmande kapitalet minskade med 4,1 procent. Den minskade totala balansomslutningen beror främst på en minskad balansomslutning för sjötransportbranschen. Antalet företag som ingår i undersökningen minskade med 0,1 procent, dvs. med ett företag från år 2016. Poster ur balansräkningen visas med löpande priser i Tabell 2 nedan:

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2017

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
2014	2 678,4	1 102,0	503,5	938,3	1 365,1	937
2015	2 841,5	1 163,6	554,3	991,8	1 442,8	969
2016	2 741,4	1 123,1	534,4	1 001,8	1 356,3	972
2017	2 691,5	1 014,6	508,6	986,1	1 301,2	971
Årsförändring, procent						
2001–2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002–2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003–2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004–2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005–2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006–2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007–2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008–2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009–2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010–2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011–2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012–2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1
2013–2014	-5,6	-7,2	-25,6	-15,2	-0,2	-0,5
2014–2015	6,1	5,6	10,1	5,7	5,7	3,4
2015–2016	-3,5	-3,5	-3,6	1,0	-6,0	0,3
2016–2017	-1,8	-9,7	-4,8	-1,6	-4,1	-0,1

Tillverkningsindustrin visar på god lönsamhet

Bokslutsstatistiken för år 2017 omfattar 103 företag inom *tillverkningsindustrin*. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 1 180 personer år 2017. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med över hundra anställda. I undersökningsmaterialet utgör *livsmedel- och dryckestillverkning* den största undergruppen inom industribranschen¹ följt av *försörjning av el, gas, värme och kyla; tillverkning av metallvaror samt trävaruindustri*. *Tillverkningsindustrin* stod för ca 7,0 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,4 procent av Ålands BNP år 2016.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2016–2017. År 2017 var *omsättningen* ca 392 miljoner euro, en ökning med 5,2 procent från år 2016. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca 195 miljoner euro. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till ca 75 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till ca 65 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2017 ca 42 miljoner euro, vilket var 24 procent högre än under 2016. Finansiella intäkter har de senaste åren haft avgörande betydelse för tillverkningsindustrins resultat. Dessa uppgick 2017 till ca 19 miljoner euro, vilket var en ökning med 71,3 procent från föregående år. *Räkenskapsperiodens resultat* blir därmed år 2017 ca 50 miljoner euro, vilket var ca 38,9 procent högre än 2016.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2017 ca 707 miljoner euro (år 2016 ca 702 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 258 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 185 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 158 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 288 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 369 miljoner euro.

I *Tabell 4* och *Figur 5* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. Nyckeltalen försvagades något 2017, men är fortfarande goda både vad gäller lönsamhet och kapitalstruktur. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är klart högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 16,1 procent uppfyller *tillverkningsindustrin* som helhet detta mål. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är nöjaktig och *nettoresultatprocenten* är klart positiv. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Balanslikviditeten kan karakteriseras som tillfredsställande. Positivt är även att medianvärden för såväl soliditet som likviditet ser goda ut.

---

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

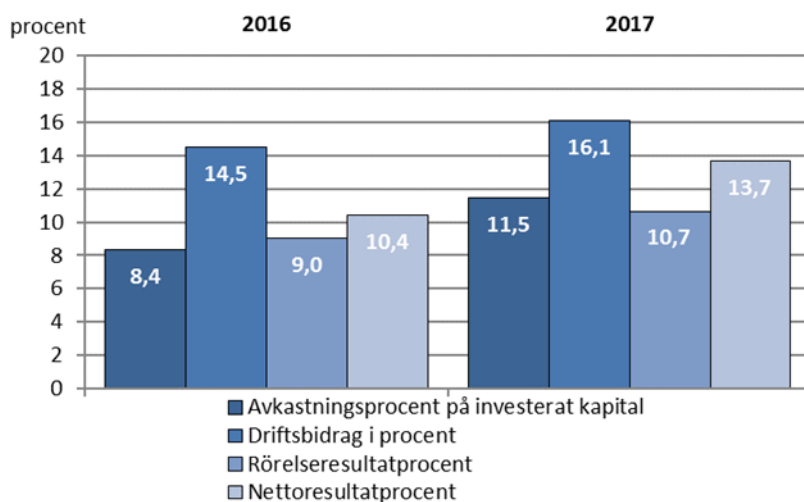
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	107	103
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	372 703	392 258
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-512	14
Tillverkning för eget bruk	2 306	2 675
Övriga rörelseintäkter	5 683	4 444
Material och tjänster totalt	-190 240	-195 440
Personalkostnader totalt	-71 546	-74 724
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-20 910	-21 667
Övriga rörelsekostnader	-63 420	-65 281
Rörelsevinst (-förlust)	34 064	42 280
Finansiella intäkter och kostnader totalt	10 914	18 694
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	44 978	60 974
Extraordinära poster totalt	-779	-131
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	44 199	60 843
Bokslutsdispositioner totalt	-2 475	-3 693
Direkta skatter totalt	-5 454	-6 768
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	36 270	50 382
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	11 638	10 388
Materiella tillgångar totalt	246 782	258 284
Placeringar totalt	154 805	158 081
Bestående aktiva	413 224	426 753
Omsättningstillgångar totalt	58 447	58 918
Fordringar totalt	182 761	185 135
Finansiella värdepapper totalt	2 417	2 477
Kassa och banktillgodohavanden	45 235	34 124
Rörliga aktiva totalt	288 861	280 654
Aktiva totalt	702 085	707 407
PASSIVA		
Eget kapital totalt	300 001	287 833
Ackumulerade bokslutsdispositioner	40 775	50 331
Obligatoriska reserveringar totalt	169	169
Långfristigt främmande kapital totalt	177 659	207 829
Kortfristigt främmande kapital totalt	183 482	161 246
Passiva totalt	702 085	707 407

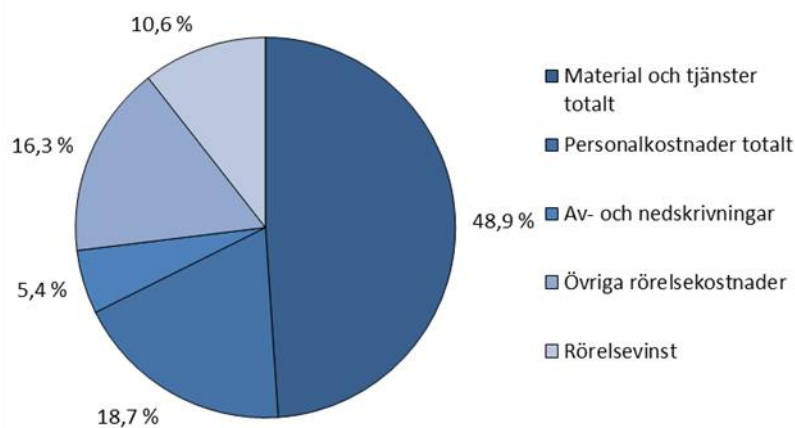
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	396 702			
Omsättning i 1 000 euro	392 258			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,5	0,4	5,3	19,0
Skuldränta	1,4	0,0	1,1	1,6
Driftsbidrag i procent	16,1	5,3	12,7	22,2
Rörelseresultatprocent	10,7	0,2	5,1	14,4
Nettoresultatprocent	13,7	-0,6	4,3	12,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	19,0	10,4	22,0	38,6
Soliditet	47,8	14,7	38,5	80,2
Kassalikviditet	1,4	0,3	0,9	3,1
Balanslikviditet	1,7	0,6	1,6	4,7

Figur 5: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 6: Tillverkningsindustrins rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017

Byggbranschen har god soliditet

För år 2017 ingick 152 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 740 personer. Byggbranschen stod för ca 6,3 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2016 och dess andel av BNP år 2014 var ca 4,9 procent. Byggbranschen domineras av de två underbranscherna *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2017 en *omsättning* på ca 151 miljoner euro (en minskning med 9 procent). De största kostnadsposterna var *material och tjänster totalt* på ca 90 miljoner euro (en minskning med 15,6 procent) och *personalkostnader totalt* på ca 36 miljoner euro (en ökning med 3,2 procent). *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 7,2 miljoner euro (en minskning med 2,8 procent från år 2016).

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen stod för ca 48 procent av byggbranschens omsättning 2017 (ca 57 procent 2016). Dessa företag stod samtidigt för ca 44 procent av vinsten (ca 47 procent år 2016). De allra största byggprojekten kan ha relativt stor inverkan på branschens olika nyckeltal beroende på vilken fas projekten befinner sig i, vilket 2017 t.ex. kan ses i den minskande omsättningen och ökade främmande kapitalet.

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 141 miljoner euro år 2017 (en ökning med ca 5,2 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* (ca 40,4 miljoner euro), *omsättningstillgångar totalt* (ca 32,5 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 32,4 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 17,8 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 66 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 73,2 miljoner euro. Både det egna och det främmande kapitalet ökade därmed 2017 (med 2,6 respektive 32,6 procent). De största förändringarna jämfört med 2017 på den aktiva sidan är att de materiella tillgångarna ökat med ca 2,7 miljoner (7,3 procent) samtidigt som omsättningstillgångarna minskat med ca 2,6 miljoner euro (7,5 procent), *fordringar totalt* ökat med ca 7,5 miljoner (30,4 procent) och *placeringarna totalt* ökat med 1,7 miljoner (10,3 procent). Den största förändringen på den passiva sidan är att det långfristigt främmande kapitalet ökat med ca 4,7 miljoner euro (31,4 procent).

Tabell 6 och Figur 7 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är relativt välmående. De nyckeltal som visar lönsamhetsstrukturen har förstärkts jämfört med 2016. Både *driftsbidraget i procent* och *rörelseresultatprocenten* kan anses vara nöjaktiga. *Nettoresultatprocenten* är positiv och *avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* var 23,9 procent för byggbranschen år 2017. Nyckeltalen som visar kapitalstrukturen har till skillnad från lönsamhetsnyckeltalen försvagats något jämfört med 2016. *Soliditetsprocenten* är fortsatt mycket god och låg 2017 på 48 procent. Likviditeten kan fortsättningsvis betecknas som tillfredsställande. Likviditeten uppvisar en variation mellan företagen, där den undre kvartilen uppvisar svaga värden medan den övre kvartilen visar goda siffror.

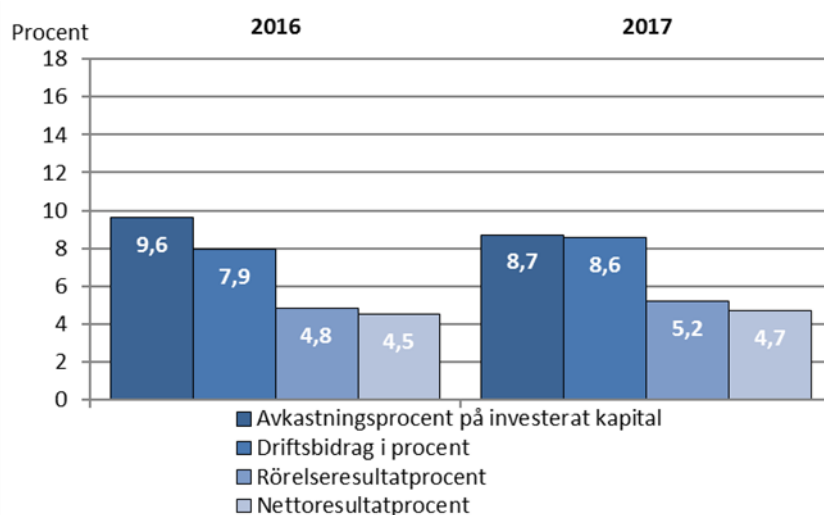
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	143	152
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	165 440	150 598
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	1 041	-417
Tillverkning för eget bruk	-904	2
Övriga rörelseintäkter	2 884	3 086
Material och tjänster totalt	-106 355	-89 768
Personalkostnader totalt	-34 931	-36 055
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 166	-5 167
Övriga rörelsekostnader	-13 849	-14 296
Rörelsevinst (-förlust)	8 159	7 983
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 273	1 016
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 432	8 999
Extraordinära poster totalt	24	5
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	9 456	9 004
Bokslutsdispositioner totalt	-225	-21
Direkta skatter totalt	-1 862	-1 819
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 369	7 164
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 272	956
Materiella tillgångar totalt	37 686	40 446
Placeringar totalt	16 139	17 804
Bestående aktiva	55 097	59 206
Omsättningstillgångar totalt	35 169	32 546
Fordringar totalt	24 814	32 353
Finansiella värdepapper totalt	933	842
Kassa och banktillgodohavanden	18 138	16 222
Rörliga aktiva totalt	79 054	81 963
Aktiva totalt	134 151	141 169
PASSIVA		
Eget kapital totalt	64 429	66 102
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 665	1 610
Obligatoriska reserveringar totalt	178	213
Långfristigt främmande kapital totalt	15 101	19 848
Kortfristigt främmande kapital totalt	52 778	53 397
Passiva totalt	134 151	141 169

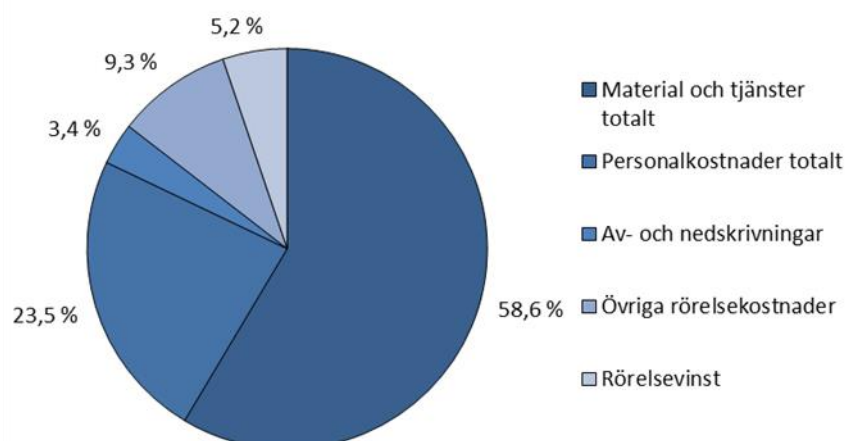
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	153 684			
Omsättning i 1 000 euro	150 598			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,7	0,9	9,3	27,8
Skuldränta	0,8	0,2	0,8	1,8
Driftsbidrag i procent	8,6	2,9	10,4	21,4
Rörelseresultatprocent	5,2	0,0	4,0	15,1
Nettoresultatprocent	4,7	-0,5	3,3	13,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	23,9	9,3	26,1	38,0
Soliditet	48,0	16,8	45,3	72,6
Kassalikviditet	0,9	0,5	1,4	2,8
Balanslikviditet	1,5	0,8	1,7	3,2

Figur 7: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 8: Byggbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017

Handeln uppvisar svagare lönsamhet och minskad omsättning

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 81 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 352 år 2017. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 151 företag, som tillsammans sysselsatte ca 756 personer år 2017. Partihandeln stod för ca 2,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2016, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,5 procent (sammanlagt 8,7 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 2,9 procent år 2016 medan detaljhandelns andel var ungefär 3,8 procent (sammanlagt 6,7 procent). Den låga BNP-andelen för detaljhandeln i jämförelse med sysselsättningen visar på en lägre arbetsproduktivitet än i den övriga ekonomin.

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *Tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *Tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2017 ca 251 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var ca 278 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså ca 529 miljoner euro år 2017 (528 miljoner euro år 2016). Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 81 företag stod de fem största företagen för ca 66 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fem företag bara för ca 35 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för ca 50 procent av omsättningen och för ca 47 procent av vinsten. För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (200 miljoner euro respektive 213 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 9,4 miljoner euro och för detaljhandeln ca 8,6 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln ca 7,7 miljoner euro (en minskning med 32 procent från 2016). För detaljhandeln var *räkenskapsperiodens förlust* på 1,9 miljoner euro, vilket till stor del kan härledas till enskilda poster för ett bolag inom branschen.

Balansomslutningen var för partihandeln ca 267 miljoner euro och för detaljhandeln ca 146 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *placeringar totalt* (ca 104 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (ca 41 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 134 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 132 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 59 miljoner euro och det främmande kapitalet ca 84 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *Tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *Tabell 10*. Både detaljhandelns och partihandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* försämrades 2017. Trots detalj- och partihandelns försämring är bägge branschens avkastning fortsatt klart högre än branschernas skuldränta.

Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyller detta mål. *Rörelseresultatprocenten* kan dock, i likhet med de två senaste åren, betecknas som svag för både parti- och detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar goda eller nöjaktiga värden medan nyckeltalen i den undre kvartilen är negativa. Soliditeten är god för partihandeln och tillfredsställande för detaljhandeln. Partihandelns likviditet försämrades något under 2017 medan detaljhandelns är oförändrad. Både *kassa-* och *balanslikviditeten* är tillfredsställande för detaljhandeln, medan båda nyckeltalen är goda för partihandeln.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	81	81
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	285 394	251 289
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	99	1 154
Tillverkning för eget bruk	0	7
Övriga rörelseintäkter	3 991	3 713
Material och tjänster totalt	-226 253	-201 283
Personalkostnader totalt	-23 766	-19 979
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 867	-2 826
Övriga rörelsekostnader	-26 513	-22 636
Rörelsevinst (-förlust)	9 086	9 439
Finansiella intäkter och kostnader totalt	364	-2 272
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 450	7 168
Extraordinära poster totalt	4 635	50
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	14 085	7 218
Bokslutsdispositioner totalt	-98	2 838
Direkta skatter totalt	-2 545	-2 278
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 442	7 777
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 582	2 129
Materiella tillgångar totalt	45 289	32 993
Placeringar totalt	104 429	103 967
Bestående aktiva	152 301	139 089
Omsättningstillgångar totalt	32 163	31 788
Fordringar totalt	90 948	75 849
Finansiella värdepapper totalt	6 477	5 698
Kassa och banktillgodohavanden	14 281	14 262
Rörliga aktiva totalt	143 868	127 597
Aktiva totalt	296 169	266 686
PASSIVA		
Eget kapital totalt	157 125	133 828
Akkumulerade bokslutsdispositioner	1 700	1 316
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	67 345	55 211
Kortfristigt främmande kapital totalt	69 998	76 331
Passiva totalt	296 169	266 686

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	152	151
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	243 088	277 634
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-5	3
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	5 058	4 096
Material och tjänster totalt	-184 427	-213 724
Personalkostnader totalt	-26 978	-29 257
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 553	-3 525
Övriga rörelsekostnader	-24 156	-26 641
Rörelsevinst (-förlust)	9 027	8 586
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-148	-108
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 879	8 478
Extraordinära poster totalt	-2 455	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 424	8 478
Bokslutsdispositioner totalt	-632	-3 490
Direkta skatter totalt	-1 234	-6 906
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 558	-1 918
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 362	1 294
Materiella tillgångar totalt	50 581	41 082
Placeringar totalt	26 367	36 203
Bestående aktiva	78 310	78 579
Omsättningstillgångar totalt	25 371	30 521
Fordringar totalt	28 296	23 693
Finansiella värdepapper totalt	322	433
Kassa och banktillgodohavanden	18 492	13 598
Rörliga aktiva totalt	72 480	68 245
Aktiva totalt	150 789	146 824
PASSIVA		
Eget kapital totalt	49 239	58 176
Akkumulerade bokslutsdispositioner	6 440	4 740
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	34 474	25 564
Kortfristigt främmande kapital totalt	60 637	58 345
Passiva totalt	150 789	146 824

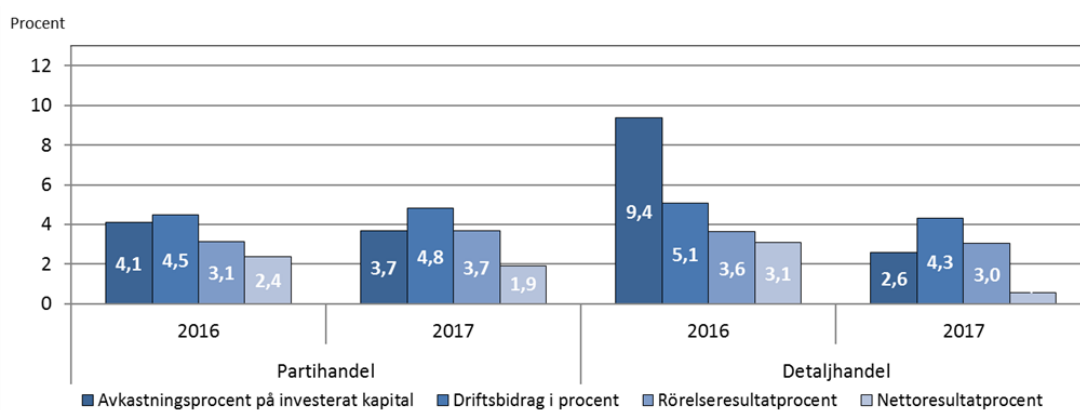
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	255 003			
Omsättning i 1 000 euro	251 289			
Avkastningsprocent på investerat kapital	3,7	3,1	11,3	29,1
Skuldränta	1,4	0,0	0,5	1,9
Driftsbidrag i procent	4,8	1,6	5,8	18,1
Rörelseresultatprocent	3,7	0,6	4,0	14,6
Nettoresultatprocent	1,9	0,2	3,2	11,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	8,0	1,7	10,6	27,6
Soliditet	50,7	19,9	50,2	75,2
Kassalikviditet	1,3	0,6	1,2	3,1
Balanslikviditet	1,7	1,2	2,3	4,6

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	281 730			
Omsättning i 1 000 euro	277 634			
Avkastningsprocent på investerat kapital	2,6	1,9	10,3	32,4
Skuldränta	1,0	0,0	1,0	1,8
Driftsbidrag i procent	4,3	0,7	4,4	10,6
Rörelseresultatprocent	3,0	0,1	3,2	8,4
Nettoresultatprocent	0,6	0,0	2,9	7,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,5	6,0	13,8	24,6
Soliditet	42,9	2,6	36,1	65,3
Kassalikviditet	0,6	0,2	0,8	1,9
Balanslikviditet	1,2	1,1	1,7	3,2

Figur 9: Handelns resultatnyckeltal 2016-2017

Minskat rörelseresultat för sjötransportbranschen

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 24 stycken år 2017 och antalet anställda uppgick till ca 2 780. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek; nästan hälften av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även större rederier. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt postverksamhet, bestod av 39 företag år 2017. Dessa sysselsatte tillsammans ca 550 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, men även här finns ett par stora företag. Transportbranschen stod för ca 16,8 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2016, varav sjötransportbranschen stod för ca 12,6 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2016 ca 23,5 procent, varav sjötransporterna stod för ca 19,5 procent.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen presenteras i *Tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *Tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2017 ca 806 miljoner euro, medan den övriga transportbranschen omsatte ca 93 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca 367 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca 38 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 32,2 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 6,2 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 26,1 miljoner euro för sjötransportbranschen och ca 2,4 miljoner euro för övriga transportbranschen.

Sjötransportbranschens *omsättning* och resultat minskade 2017. Jämfört med år 2016 var *omsättningen* ca 5 miljoner euro mindre år 2017 (en minskning med 0,6 procent), medan rörelseresultatet minskade med ca 13,3 miljoner euro (29,2 procent) och räkenskapsperiodens resultat med ca 9,5 miljoner euro (26,8 procent). Även den övriga transportbranschen såg omsättning och resultat minska 2017. Omsättningen minskade med ca 0,3 miljoner euro (0,3 procent), rörelseresultatet med ca 0,4 miljoner euro (6,5 procent) medan räkenskapsperiodens resultat förbättrades med ca 0,3 miljoner euro (16,1 procent).

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 1 000 miljoner euro (4,8 procents nedgång från 2016), medan den var ca 134 miljoner euro för den övriga transportbranschen (4,5 procents ökning). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 444,5 miljoner euro respektive ca 99,4 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 263,4 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 423,1 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 56,8 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 62,7 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *Tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *Tabell 14*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* (ROI) är fortsättningsvis högre än skuldräntan för både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen, trots att avkastningsprocenten på investerat kapital försämrades något för bägge branscher 2017. Även rörelseresultat- och nettoresultatprocenten försämrades för både sjö- och övrig transport, men kan betecknas som nöjaktig. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har god soliditet. Likviditeten är ganska oförändrad för bägge branscher och bägge har god kassalikviditet och tillfredsställande balanslikviditet.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2016	2017
Antal företag	27	24
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	811 221	806 182
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	39 748	31 292
Material och tjänster totalt	-236 562	-231 280
Personalkostnader totalt	-162 947	-160 194
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-50 688	-47 104
Övriga rörelsekostnader	-355 198	-366 658
Rörelsevinst (-förlust)	45 574	32 238
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-2 398	2 489
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	43 175	34 727
Extraordinära poster totalt	244	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	43 419	34 727
Bokslutsdispositioner totalt	1 074	-6 333
Direkta skatter totalt	-8 817	-2 293
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	35 677	26 101
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	7 828	9 808
Materiella tillgångar totalt	542 058	444 477
Placeringar totalt	139 349	222 303
Bestående aktiva	689 235	676 588
Omsättningstillgångar totalt	22 638	22 460
Fordringar totalt	138 101	122 776
Finansiella värdepapper totalt	0	0
Kassa och banktillgodohavanden	205 409	182 413
Rörliga aktiva totalt	366 148	327 649
Aktiva totalt	1 055 382	1 004 237
PASSIVA		
Eget kapital totalt	264 903	263 377
Akkumulerade bokslutsdispositioner	311 026	317 738
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	269 868	231 846
Kortfristigt främmande kapital totalt	209 585	191 276
Passiva totalt	1 055 382	1 004 237

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	36	39
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	93 752	93 483
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	2
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 228	1 292
Material och tjänster totalt	-30 402	-38 019
Personalkostnader totalt	-26 849	-27 044
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-8 984	-9 457
Övriga rörelsekostnader	-23 129	-14 072
Rörelsevinst (-förlust)	6 615	6 185
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-1 273	-1 016
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	5 342	5 169
Extraordinära poster totalt	-1 039	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	4 303	5 169
Bokslutsdispositioner totalt	-1 569	-2 112
Direkta skatter totalt	-579	-627
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	2 154	2 429
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 582	1 522
Materiella tillgångar totalt	94 448	99 395
Placeringar totalt	5 502	5 318
Bestående aktiva	101 532	106 235
Omsättningstillgångar totalt	788	858
Fordringar totalt	17 567	16 140
Finansiella värdepapper totalt	778	635
Kassa och banktillgodohavanden	7 571	10 137
Rörliga aktiva totalt	26 704	27 770
Aktiva totalt	128 236	134 005
PASSIVA		
Eget kapital totalt	57 288	57 302
Akkumulerade bokslutsdispositioner	12 715	13 836
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	38 096	37 950
Kortfristigt främmande kapital totalt	20 137	24 917
Passiva totalt	128 236	134 005

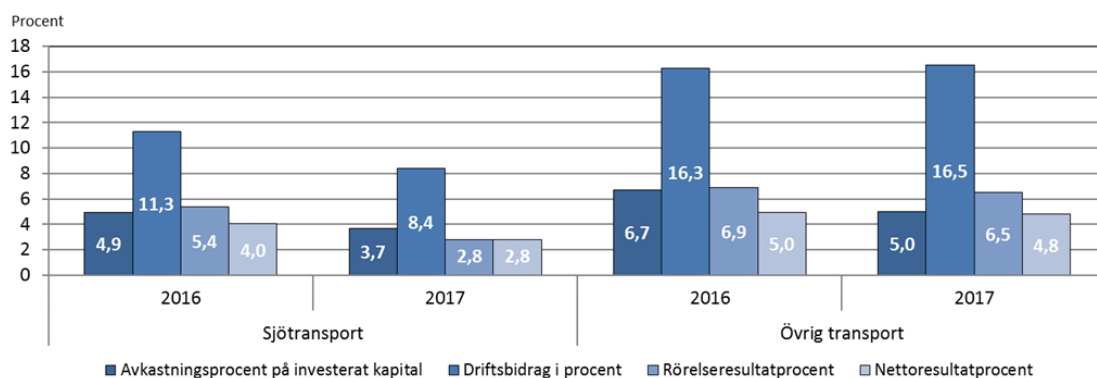
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	Totalt	2017		
		Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	837 474			
Omsättning i 1 000 euro	806 182			
Avkastningsprocent på investerat kapital	3,7	0,4	6,8	33,6
Skuldränta	1,8	0,0	1,0	2,0
Driftsbidrag i procent	8,4	-1,1	6,9	22,7
Rörelseresultatprocent	2,8	-4,4	3,4	12,2
Nettoresultatprocent	2,8	0,1	4,0	16,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	19,9	19,4	43,9	65,5
Soliditet	57,9	18,2	53,1	93,4
Kassalikviditet	1,6	0,9	1,4	7,7
Balanslikviditet	1,7	1,0	1,5	7,7

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	Totalt	2017		
		Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	94 774			
Omsättning i 1 000 euro	93 483			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,0	2,1	9,7	23,2
Skuldränta	1,9	0,2	1,0	2,4
Driftsbidrag i procent	16,5	9,5	15,1	39,4
Rörelseresultatprocent	6,5	2,1	8,0	25,0
Nettoresultatprocent	4,8	-0,3	6,6	21,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	28,9	11,5	25,8	38,7
Soliditet	53,1	10,7	41,0	74,4
Kassalikviditet	1,1	0,6	0,9	4,9
Balanslikviditet	1,1	0,6	1,2	4,9

Figur 10: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2016–2017

Soliditeten förstärktes för hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2017 av 110 företag, vars antal anställda uppgick till ca 520 personer. Branschen svarade år 2016 för ca 4,4 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2016 till ca 2,1 procent. Likt fallet med detaljhandeln bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre arbetsproduktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *Tabell 15*. År 2017 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 50,3 miljoner euro (en ökning med 2,5 procent sedan år 2016). Ökningen innebär att branschen haft sex år i följd av positiv omsättningstillväxt. Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 29 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* (ca 17,6 miljoner euro) samt *material och tjänster totalt* (ca 16 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2017 ca 3,3 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca 1,8 miljoner euro (ca 1,3 miljoner euro 2016).

Balansomslutningen var år 2017 ca 70 miljoner euro. Den dominerande posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 46,5 miljoner euro. Förutom denna var de största posterna *kassa och banktillgodohavanden* (ca 7,9 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 5,5 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (ca 5,1 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var ca 17,3 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 52,2 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2017 presenteras i *Tabell 16*.

Lönsamheten för branschen som helhet förbättrades under 2017. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Driftsbidragsprocenten*, som inom tjänstebranscherna borde vara mellan 5–15 procent, ligger på 11,5 procent.

Rörelseresultatprocenten är nöjaktig för branschen som helhet. *Nettoresultatprocenten* är positiv för branschen som helhet, vilket innebär att den kan betecknas som lönsam.

Personalkostnader i procent av omsättningen är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (35 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv. *Soliditeten* för hotell- och restaurangbranschen förstärktes 2017 och kan nu betecknas som tillfredsställande. Branschen har trots denna förstärkning fortsättningsvis den lägsta soliditeten av alla analyserade branscher. *Kassalikviditeten* är tillfredsställande och *balanslikviditeten* är svag för branschen som helhet. Båda nyckeltalen är tämligen oförändrade från år 2016.

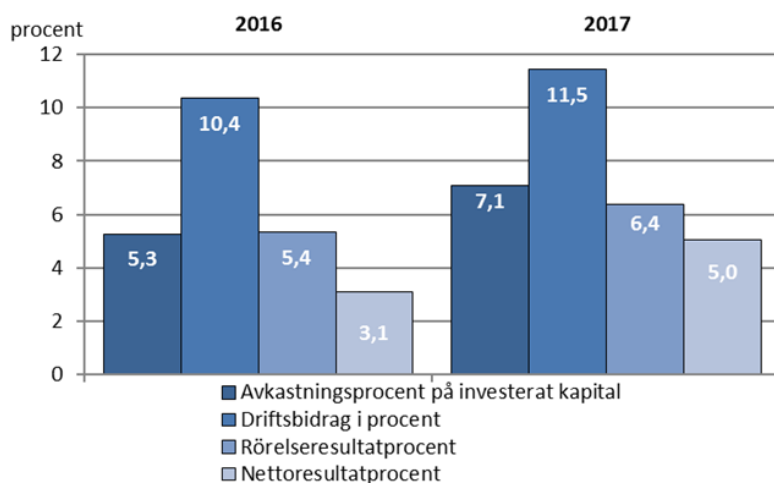
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	108	110
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	49 093	50 301
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-88	-8
Tillverkning för eget bruk	0	63
Övriga rörelseintäkter	1 443	951
Material och tjänster totalt	-15 421	-15 999
Personalkostnader totalt	-17 714	-17 617
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 542	-2 613
Övriga rörelsekostnader	-12 068	-11 818
Rörelsevinst (-förlust)	2 705	3 259
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-715	-876
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 990	2 383
Extraordinära poster totalt	-246	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 744	2 383
Bokslutsdispositioner totalt	-59	-163
Direkta skatter totalt	-423	-426
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 262	1 794
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 407	1 467
Materiella tillgångar totalt	45 704	46 531
Placeringar totalt	4 935	5 503
Bestående aktiva	52 046	53 501
Omsättningstillgångar totalt	3 100	3 391
Fordringar totalt	4 926	5 082
Finansiella värdepapper totalt	7	0
Kassa och banktillgodohavanden	6 521	7 918
Rörliga aktiva totalt	14 554	16 390
Aktiva totalt	66 600	69 891
PASSIVA		
Eget kapital totalt	14 617	17 263
Ackumulerade bokslutsdispositioner	682	461
Obligatoriska reserveringar totalt	0	7
Långfristigt främmande kapital totalt	30 326	31 293
Kortfristigt främmande kapital totalt	20 975	20 867
Passiva totalt	66 600	69 891

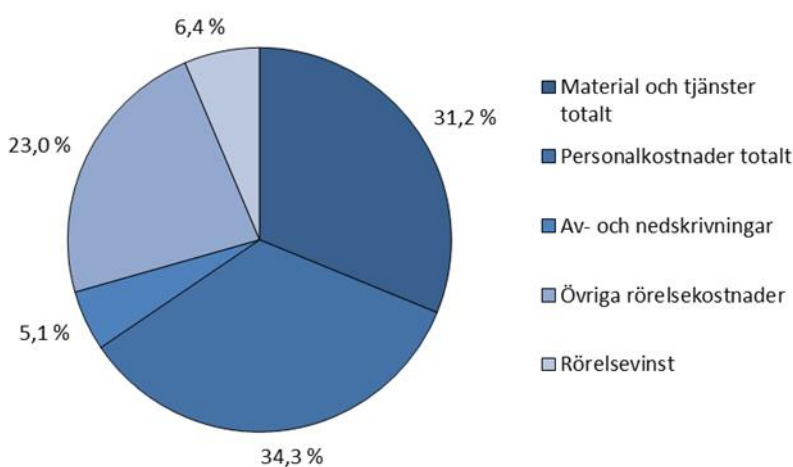
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	51 252			
Omsättning i 1 000 euro	50 301			
Avkastningsprocent på investerat kapital	7,1	-0,4	4,3	22,1
Skuldränta	1,8	0,0	1,0	2,0
Driftsbidrag i procent	11,5	3,3	9,0	25,1
Rörelseresultatprocent	6,4	0,1	3,8	13,1
Nettoresultatprocent	5,0	-0,5	2,3	8,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,0	15,2	29,8	41,5
Soliditet	25,4	4,2	29,3	65,7
Kassalikviditet	0,6	0,2	1,1	4,3
Balanslikviditet	0,8	0,3	1,3	4,8

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 12: Hotell- och restaurangbranschens rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2017

Företagstjänsterna ökade sin omsättning

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 222 stycken år 2017 och antalet anställda uppgick till ca 902. Branschen personliga tjänster bestod av 89 företag år 2017, och dessa sysselsatte tillsammans ca 347 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca tre fjärdedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 310 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 249 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 18,5 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2016 (företagstjänster 10,7 procent och personliga tjänster 7,8 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 9,2 procent år 2016 (endast privata sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *Tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2017 en *omsättning* på ca 158,3 miljoner euro (en ökning med 6,4 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på ca 46,6 miljoner euro (en ökning med 10,1 procent sedan år 2016). De största kostnadsposterna för branschen företagstjänster var *material och tjänster totalt* (ca 62,8 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (ca 54 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *material och tjänster totalt* (16,6 miljoner euro), *övriga rörelsekostnader* (13,4 miljoner euro) samt *personalkostnader totalt* (ca 14,8 miljoner euro). Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 20,5 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca 1,3 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 13,6 miljoner euro och för personliga tjänster ca 1 miljoner euro.

Balansomslutningen var ca 173,3 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 47,9 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt* (ca 39 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 43,1 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 38 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 12,3 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 11,7 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 13,4 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 91,4 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 10,8 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 68,6 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 36,8 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *Tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *Tabell 20*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* för både företags- och personliga tjänster ligger på en bra nivå, långt över skuldräntan för branschen. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5–15 procent, och med 17,2 procent respektive 6,8 procent uppfyller branscherna målet. Rörelseresultat- och nettoresultatprocenten kan betraktas som nöjaktiga för företagstjänster medan personliga tjänster har en svag rörelseresultatprocent och nettoresultatprocent. Både företagstjänster och personliga tjänster har höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, nästan i nivå med hotell- och restaurangbranschen. Den blandade typen av företag som ingår i tjänstebranscherna innebär dock att det finns stor variation på denna punkt, särskilt inom företagstjänster. *Soliditeten* för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande. Soliditeten har försvagats en aning för båda tjänstebranscherna jämfört med 2016.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	230	222
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	148 781	158 276
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	1 919	1 761
Övriga rörelseintäkter	8 754	16 968
Material och tjänster totalt	-58 405	-62 755
Personalkostnader totalt	-51 752	-53 953
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-9 840	-10 136
Övriga rörelsekostnader	-27 186	-29 649
Rörelsevinst (-förlust)	12 270	20 512
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 125	1 173
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	14 395	21 685
Extraordinära poster totalt	-150	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	14 245	21 685
Bokslutsdispositioner totalt	-434	-4 671
Direkta skatter totalt	-2 381	-3 407
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 430	13 607
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	10 923	12 593
Materiella tillgångar totalt	47 273	39 028
Placeringar totalt	29 190	38 021
Bestående aktiva	87 386	89 642
Omsättningstillgångar totalt	5 781	7 802
Fordringar totalt	42 908	43 081
Finansiella värdepapper totalt	3 695	4 487
Kassa och banktillgodohavanden	25 186	28 337
Rörliga aktiva totalt	77 569	83 707
Aktiva totalt	164 955	173 349
PASSIVA		
Eget kapital totalt	83 131	91 422
Ackumulerade bokslutsdispositioner	7 776	13 358
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	26 756	26 331
Kortfristigt främmande kapital totalt	47 293	42 238
Passiva totalt	164 955	173 349

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2016	2017
Antal företag	88	89
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	42 310	46 600
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-8	-12
Tillverkning för eget bruk	0	1
Övriga rörelseintäkter	2 577	1 788
Material och tjänster totalt	-16 059	-16 574
Personalkostnader totalt	-13 810	-14 786
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 765	-2 255
Övriga rörelsekostnader	-14 236	-13 420
Rörelsevinst (-förlust)	-989	1 341
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 589	-332
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 599	1 008
Extraordinära poster totalt	271	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 871	1 008
Bokslutsdispositioner totalt	-1	420
Direkta skatter totalt	-410	-459
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 460	969
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 230	1 040
Materiella tillgångar totalt	13 255	12 349
Placeringar totalt	9 822	11 674
Bestående aktiva	24 307	25 064
Omsättningstillgångar totalt	3 969	3 904
Fordringar totalt	4 111	4 527
Finansiella värdepapper totalt	945	974
Kassa och banktillgodohavanden	9 685	13 445
Rörliga aktiva totalt	18 710	22 850
Aktiva totalt	43 017	47 913
PASSIVA		
Eget kapital totalt	11 073	10 847
Ackumulerade bokslutsdispositioner	197	9
Obligatoriska reserveringar totalt	0	304
Långfristigt främmande kapital totalt	16 764	19 792
Kortfristigt främmande kapital totalt	14 983	16 961
Passiva totalt	43 017	47 913

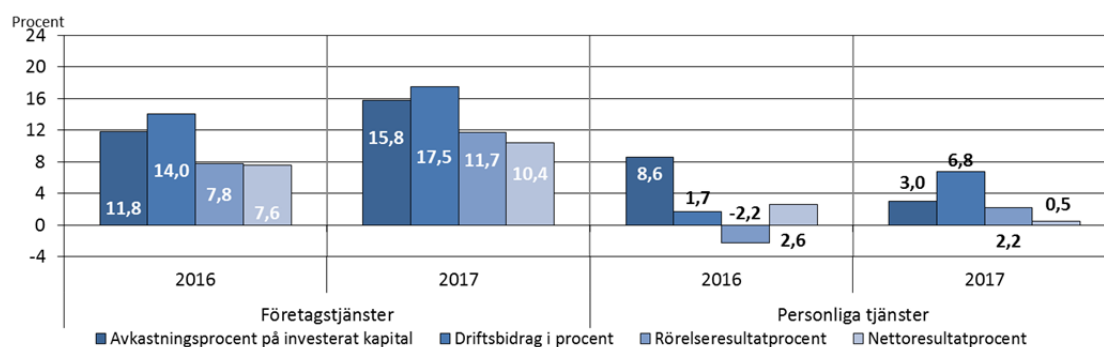
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	175 244			
Omsättning i 1 000 euro	158 276			
Avkastningsprocent på investerat kapital	15,8	2,5	14,6	37,4
Skuldränta	1,3	0,0	0,2	1,2
Driftsbidrag i procent	17,5	2,9	14,1	31,7
Rörelseresultatprocent	11,7	0,8	9,6	27,2
Nettoresultatprocent	10,4	0,1	8,5	24,3
Personalkostnader i procent av omsättningen	34,1	2,6	31,2	55,9
Soliditet	60,4	30,3	60,3	82,7
Kassalikviditet	1,8	0,9	2,1	4,8
Balanslikviditet	2,0	1,2	2,3	6,0

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2017			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	48 388			
Omsättning i 1 000 euro	46 600			
Avkastningsprocent på investerat kapital	3,0	0,2	8,8	30,4
Skuldränta	1,4	0,0	0,5	1,8
Driftsbidrag i procent	6,8	1,8	10,8	23,2
Rörelseresultatprocent	2,2	0,3	6,7	17,6
Nettoresultatprocent	0,5	-0,2	5,3	15,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	31,7	9,2	33,7	47,0
Soliditet	22,7	15,7	48,8	81,5
Kassalikviditet	1,1	0,6	1,5	4,6
Balanslikviditet	1,3	0,9	1,8	6,3

Figur 13: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2016-2017

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistik år 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma. För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avfallsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

- 50: Sjötransport

Övrig transport

- 49: Landtransport; transport i rörsystem
- 51: Lufttransport
- 52: Magasinering och stödtjänster till transport
- 53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

- 55: Hotell- och logiverksamhet
- 56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

- 58: Förlagsverksamhet
- 59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
- 60: Planering och sändning av program
- 61: Telekommunikation
- 62: IT-tjänster
- 63: Informationstjänster
- 69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
- 70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
- 71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
- 72: Vetenskaplig forskning och utveckling
- 73: Reklam och marknadsundersökning
- 74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- 75: Veterinärverksamhet
- 77: Uthyrning och leasing
- 78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
- 79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
- 80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet
- 81: Fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor
- 82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

- 85: Utbildning
- 86: Hälso- och sjukvård
- 87: Vård och omsorg med boende
- 88: Öppna sociala tjänster
- 90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet
- 91: Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.
- 92: Spel- och vadhållningsverksamhet
- 93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
- 95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
- 96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagens offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter² (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i

---

² Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalytiskommisionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalytiskommisionen, Gaudeamus, Helsingfors.

resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital³

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100.$

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för reall kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för

---

³ ROI, *return on investment*

avkastningsmåtten företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalyskommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %

Handeln 2 – 10 %

Tjänstebranschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent⁴

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god

5 – 10 % nöjaktig

under 5 % svag

---

⁴ Rörelsemarginal

Nettoresultatprocent⁵

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagets arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent⁶

Definition: [Eget kapital + frivilliga reserveringar totalt] / [balansomslutning – erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)] * 100

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad

---

⁵ Nettomarginal

⁶ Soliditetsgrad

soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god
20 – 40 % tillfredsställande
under 20 % svag

Kassalikviditet⁷

Definition: Finansieringstillgångar / (kortfristigt främmande kapital – erhållna förskott)

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalyskommissionens riktvärden är följande:

Över 1 god
0,5 – 1 tillfredsställande
under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: (Omsättningstillgångar + finansieringstillgångar) / kortfristigt främmande kapital.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmåttet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte

---

⁷ Quick ratio

omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmått stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalytkommissionen följande riktvärden:

Över 2 god

1 – 2 tillfredsställande

under 1 svag

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN